

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

pentru studiile superioare de doctorat, ciclul III

Domeniul general de studii: Științe militare, securitate și apărare

Școala doctorală: Științe militare și de securitate

Tipul programelor de doctorat: Doctorat științific

Numărul total de credite de studii: 180

Denumirea programelor de doctorat:

- *Arta militară 581.01*
- *Securitate și apărare 582.01*

Baza admiterii: diploma de master științific (ciclul II) sau echivalentele acesteia

Forma de organizare a învățământului: cu frecvență redusă

Dispoziții generale

Conform *Regulamentului de organizare a studiilor superioare de doctorat, ciclul III (HG 1007 din 10.12.14)*, privind desfășurarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III, s-a organizat școala doctorală „Științe militare și de securitate”. Totodată, în baza acordului dintre *Academia Militară „Alexandru cel Bun” (AMFA)* și *Universitatea Națională de Apărare „Carol I” (UNAP)*, s-a organizat *Parteneriat AMFA – UNAP*.

Programul de doctorat „Științe militare și de securitate” s-a elaborat în baza Codului Educației nr. 152 din 17.07.2014 și Ordinului nr.118 din 06.03.2015 al Ministerul Educației al Republicii Moldova.

Programul de doctorat se aplică pentru școala doctorală „Științe militare și de securitate” din cadrul Facultăților Științe militare și Administrare publică din cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Programul de doctorat este doctorat științific.

1. Necesitatea programelor de doctorat

Domeniul securitate și arta militară este în continuă dezvoltare dinamică. Realizările științifice au un rol determinat în perfecționarea tehnologiei de „Științe militare și de securitate”, în elaborarea tehnicii, echipamentelor, strategiilor specializate de tip nou, cu beneficii pentru popor și stat. De asemenea, conținutul acestui domeniu include un ansamblu de cunoștințe

teoretice și aplicative din domeniile securității și artei militare, securității naționale și euroatlantice, strategiei și artei operative și tactice, politicii și strategiei NATO, managementul informației și resurselor de apărare, arta militară în forțelor terestre și aeriene.

Misiunea Școlii doctorale AMFA este de a promova excelență în cercetare în diverse domenii ale științei militare prin formarea abilităților de cercetare științifică originală și competențe sporite de inovație, contribuind astfel la dezvoltarea calității cercetărilor și promovarea statutului și prestigiului social al studentului-doctorandului. Obiectivele Școlii doctorale sunt: organizarea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică originală; organizarea pregătirii profesional-științifice de înaltă calitate, orientate spre cerințele societății moderne prin oferirea studiilor avansate de specialitate; oferirea doctoranzilor o cultură multidisciplinară în cadrul domeniilor de cercetare științifică ale AMFA; asigurarea unui suport și contribuție personală a conducătorului de doctorat în dezvoltarea și îndeplinirea planului de cercetare științifică; menținerea culturii calității în cercetare; promovarea statutului și prestigiului internațional și social al doctorandului vis-a-vis de potențialii cercetători și de potențiala arta militară.

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” are misiunea de a realiza cercetări științifice fundamentale și cu caracter aplicativ în domeniul istoriei militare naționale, științelor politice, psihologie militară, pedagogie militară, securitologie și apărare, dar și de a propaga rezultatele investigațiilor științifice și implementarea lor în practică, prin intermediul publicării lucrărilor științifice, utilizării lor în procesul de instruire și educație a studenților militari, a cadrelor științifice de înaltă calificare, precum și alte forme de activitate.

În concordanță cu dezideratul sus-menționat, subdiviziunile didactico-științifice ale instituției, precum și Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate realizează cercetări științifice în corespundere cu direcțiile de cercetare enunțate, subsecvente profilului de cercetare – asigurarea securității naționale – reperi pentru Republica Moldova:

Direcția 01. „Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene”. Colaboratorii Academiei activează în cadrul direcției strategice naționale: Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene, aprobată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.160 din 21.07.2005.

În cadrul acestei direcții, sunt abordate în context științific și din perspectiva diacronică diverselor aspecte ale evoluției domeniului militar în perioada medievală și trecerea la cea modernă, noi abordări teoretice privind începuturile modernizării militare la nivel național. Cercetările științifice realizate sunt orientate pe reevaluarea și reconsiderarea fenomenelor sociale, economice, politice și culturale cu repercusiunile directe asupra domeniului militar

național, evenimente produse în Moldova Medievală, Basarabia interbelică, RASSM, RSSM și Republica Moldova, astfel fiind generalizate un șir de probleme ce țin de aspectele referitoare la activitatea domeniului militar național, instituțiilor statului, evoluția teoriilor privind constituirea și etapele parcurse ale armatei, și stiluri; precum și chestiuni de conformare politică, organizatorică etc. după diverse modele țin de istoria recentă a Republicii Moldova (conflictului din Transnistria), relațiile dintre stat, religie, cultură etc. Studiile realizate oferă o largă posibilitate de aplicare prin utilizarea cunoștințelor obținute despre evoluția istoriei naționale, din epoca medievală până în prezent, în procesele de instruire preuniversitară, universitară și postuniversitară, în aprofundarea cercetărilor ulterioare în domeniul istoriei militare naționale, culturii și altor domenii umanistice și interdisciplinare, promovarea imaginii Republicii Moldova pe plan internațional.

Direcția 02. „Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă”; scontări conformate „Programului de modernizare a învățământului militar în Republica Moldova”. Cercetările în cadrul acestei direcții abordează problematica cu caracter fundamental în modernizarea procesului educațional militar și trecerea lui la standardele de educație occidentale în contextul integrării europene, axat pe direcția perfecționării metodologiei învățământului militar superior și activității de cercetare științifică în domeniile științei militare, pedagogiei militare, psihologiei militare, securității și apărării naționale. În acest sens, învățământul militar universitar pretinde la rolul decisiv de a asimila importanțelor realizări și cunoștințe teoretice și practice pe domeniul științei militare, dar și al milităriei în context interdisciplinar, fiind inclus în conținutul didactic al cursurilor predate în cadrul instituției.

Direcția 03. „Cercetări științifice de securitate și apărare” este reprezentativă în contextul cercetărilor științifice militare. Cercetările științifice pe direcția profilului sus-menționat au drept obiective de bază publicarea lucrărilor metodologice de analiză a proceselor de integrare europeană și euroatlantică a Republicii Moldova și a securității naționale pe dimensiunea militară și nonmilitară, a securității internaționale etc. Una din preocupările importante este axarea pe politicile sectoriale ale Uniunii Europene, în special incluzând politica europeană de securitate și apărare. Totodată, o atenție deosebită este acordată problemelor cotidiene ale Armatei Naționale, precum ar fi pregătirea de luptă a trupelor, reforma militară, construcția militară, colaborarea internațională în sfera militară. Activitățile științifice realizate se axează pe constatarea și pe propunerea de strategii etc. privind amenințările netradiționale la adresa securității naționale.

Cercetările efectuate abordează problematica strategiilor de apărare și securitate în context interdisciplinar privind securitatea națională a Republicii Moldova. Cercetările realizate sunt orientate pe direcția înaintării de propuneri într-un cadru de abordări inter-disciplinare, din

sferele teoriei relațiilor internaționale, studiilor de securitate, teoriei și practicii evaluării și analizei stării de securitate, precum și a riscurilor și amenințărilor la adresa securității naționale și internaționale, practicilor și procedurilor de elaborare a cadrului conceptual al securității la nivel național. Un loc aparte îl ocupă evaluarea doctrinelor ce fundamentează politica de securitate a actorilor statali și internaționali.

Este evident că continuarea și aprofundarea cercetărilor în această direcție necesită pregătirea specialiștilor de calificare înaltă prin doctorat care poate fi realizată prin modernizarea sistemului de instruire a doctoranzilor prin organizarea și funcționarea studiilor universitare avansate în cadrul școlii doctorale „Științe militare și de securitate”.

În prezent, există un decalaj dintre nivelul actual de pregătire și cel necesar al pregătirii specialiștilor de înaltă calificare cu grad științific. Realizarea acestor obiective constituie o sarcină fundamentală a instituțiilor superioare la toate nivelele de pregătire a specialiștilor. În caz contrar, în viitor va apărea un risc de reducere semnificativă a imaginii de pregătire profesională a specialiștilor.

Având în vedere cele expuse, putem concluziona că activitatea școlii doctorale necesită armonizarea procesului de instruire și de activitate științifică a specialiștilor cu titluri și grade științifice cu necesitățile actuale concrete ale științelor militare și de securitate.

De menționat, că școala doctorală este responsabilă de asigurarea standardelor de calitate înaltă în organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat. La Facultățile Științe militare și Administrație publică din cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” sunt condițiile necesare pentru organizarea studiilor superioare de doctorat în domeniul.

Curricula de doctorat, ciclul III, are ca obiectiv pregătirea teoretică și practică a doctoranzilor în domeniul științelor militare, informații și securitate. Acumularea cunoștințelor pe parcursul studiilor reprezintă o activitate continuă care obligă doctoranzii să demonstreze nivelul de pregătire profesională, corespunzător gradului științific de doctor în arta militară și de securitate.

Programul de doctorat „Științe militare și de securitate”, destinat formării cercetătorilor științifici, include activități de studii și activități științifice, acestea fiind:

- ◆ Cursuri complementare interdisciplinare, apreciate prin transfer de credite;
- ◆ Cursuri opționale;
- ◆ Seminare doctorale.

Activități de inițiere și desfășurare a cercetărilor științifice sub îndrumarea conducătorului de doctorat constituie următoarele:

- Participarea la seminare științifice, conferințe, simpozioane și alte manifestări științifice;
- Prezentări de rapoarte, referate privind direcția și tematica cercetărilor proprii.

2. Competențele ce vor fi formate

I. Generale:

1. dezvoltarea cunoștințelor și competențelor generale și de specialitate, precum și a abilităților cognitive specifice;
2. de a contribui la progresul cunoașterii prin cercetare originală cu impact național și internațional, demonstrată prin publicații științifice;
3. de analiză critică, evaluare și sinteză a unor idei noi și complexe privind fenomenul militar contemporan;
4. de a contribui la promovarea dezvoltării tehnologice, sociale și culturale în contextul unei societăți și economii bazate pe cunoaștere.

II. Specifice:

1. de a înțelege sistematic, comprehensiv, domeniul Științe militare și de a utiliza metodele de cercetare asociate acestui domeniu;
2. de a concepe și implementa un proiect de cercetare și de a face managementul cercetării în condițiile respectării deontologiei profesionale;
3. de comunicare cu comunitatea profesională și cu societatea civilă în contextul domeniului Științe militare.

De menționat faptul, că aceste obiective conduc la dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică originală în scopul obținerii titlului de doctor.

3. Calificarea ce se obține la final

Titlul de doctor în științe militare și de securitate.

4. **La școala doctorală „Științe militare și de securitate” pot fi admiși** la concurs absolvenții masteratului științific ce au acumulat 300 de puncte credite ECTS.

5. Asigurarea materială (săli de curs, laboratoare, echipamente)

6. Curriculele disciplinelor

Profilul "Științe militare", "Informații și securitate națională"

7. Asigurarea didactică a Programului analitic de doctorat (Curriculumului disciplinar)

Program specialitatea: Arta militară 581.01

Profilul "Științe militare"

Cod	Denumirea disciplinei de studiu	Examen	Proiect/teză de cercetare	Credite ECTS	Total ore	Nr. de ore de contract				Lucru individual de cercetare	Anul I		Anul II		Anul III	
						Total	Prelegeri	Seminare	Laborator		Sem. 1	Sem. 2	Sem. 3	Sem. 4	Sem. 5	Sem. 6
	Formarea competențelor transdisciplinare			10												
	Politici și strategii NATO	1		5	150	30	30			120	1					
	Istoria și Metodologia Cercetărilor Științifice	1		5	150	30	30			120	1					
	Formarea competențelor profesionale			15												
	Strategie artă operativă și tactică	1		5	150	30	30			120	1					
	Arta militară – Forțe Terestre	1		5	150	30	30			120	1					
	Arta militară – Forțe Aeriene	1		5	150	30	30			120	1					
	Formarea competențelor profesionale			20					0							
	Management al resurselor de apărare	1		15	450	90	90			360		2				
	Sisteme informaționale	1		5	150	30	30			120		2				
	Susținerea referatului științific		ref	15	450					450		2				
	Total anul I studii			60	1800	270				1530						
	Susținerea referatului științific I		ref	15	450					450			3			
	Susținerea referatului științific II		ref	15	450					450			4			
	Indiv. (publ. Rez.șt., brevetare,part. conf.,expoz.)			30	900					900						
	Total anul II studii			60	1800	0	0	0	0	1800						
	Indiv. (publ. Rez.șt., brevetare,part.			10	300					300					5	

	conf.,expoz.)															
	Susținerea referatului științific final		ref	10	300					300						6
	Susținerea tezei de doctor		teză	40	1200					1200						6
	Total anul III studii			60	1800	0	0	0	0	1800						
	Total ore obligatorii				5400	270	0	0	0	5130	0	0	0	0	0	0
Total																
	Numărul orelor de studiu				5400	270	0	0	0	5130						
	Numărul examenelor	7									5	3				
	Referate susținute	0	4									1	1	1	1	1
	Teza susținută		1													1
	Numărul total de credite ECTS			180							60			60		60

Aprobat la ședința Senatului AMFA, procesul verbal nr. _____ din _____ 2015

colonel Mihail BUCLIȘ

Președintele Senatului, Comandant (rector)

colonel Ghenadie Safonov

Decan F.Ș.M.

colonel Sergiu PLOP

Decan F.A.P.

Program specialitatea: Inform. și securitate
 Profilul "Securitate și apărare"

Cod	Denumirea disciplinei de studiu	Examen	Proiect/teză de cercetare	Credite ECTS	Total ore	Nr. de ore de contract				Lucru individual de cercetare	Anul I		Anul II		Anul III	
						Total	Prelegeri	Seminare	Laborator		Sem. 1	Sem. 2	Sem. 3	Sem. 4	Sem. 5	Sem. 6
	Formarea competențelor transdisciplinare			10												
	Politici și strategii NATO	1		5	150	30	30			120	1					
	Istoria și Metodologia Cercetărilor Științifice	1		5	150	30	30			120	1					
	Formarea competențelor profesionale			15												
	Securitate națională și euroatlantică	1		5	150	30	30			120	1					
	Comunicare publică în domeniul secur. și apăr.	1		5	150	30	30			120	1					
	Strategie artă operativă și tactică	1		5	150	30	30			120	1					
	Formarea competențelor profesionale			20						0						
	Managementul informației	1		15	450	90	90			360		2				
	Informații pentru apărare	1		5	150	30	30			120		2				
	Susținerea referatului științific		ref	15	450					450		2				
	Total anul I studii			60	1800	270				1530						
	Susținerea referatului științific I		ref	15	450					450			3			
	Susținerea referatului științific II		ref	15	450					450				4		
	Indiv. (publ. Rez.șt., brevetare, part. conf., expoz.)			30	900					900						
	Total anul II studii			60	1800	0	0	0	0	1800						

Indiv. (publ. Rez.șt., brevetare,part. conf.,expoz.)			10	300					300					5	
Susținerea referatului științific final		ref	10	300					300						6
Susținerea tezei de doctor		teză	40	1200					1200						6
Total anul III studii			60	1800	0	0	0	0	1800						
Total ore obligatorii															
				5400	270	0	0	0	5130	0	0	0	0	0	0
Total															
Numărul orelor de studiu				5400	270	0	0	0	5130						
Numărul examenelor	7									5	3				
Referate susținute	0	4									1	1	1	1	1
Teza susținută		1													1
Numărul total de credite ECTS			180							60			60		60

Aprobat la ședința Senatului AMFA, procesul verbal nr. _____ din _____ 2015

colonel Mihail BUCLIȘ

Președintele Senatului, Comandant (rector)

colonel Ghenadie Safonov

Decan F.Ș.M., colonel

colonel Sergiu PLOP

Decan F.A.P., colonel

Denumirea disciplinei:

**ISTORIA ȘI METODOLOGIA
CERCETĂRILOR ȘTIINȚIFICE**

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

5

Total ore:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Evaluarea:

Examen

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">• dezvoltarea cunoștințelor și competențelor generale și de specialitate, precum și a abilităților cognitive specifice domeniului informațiilor și securității naționale;• de a contribui la progresul cunoașterii prin cercetare originală cu impact național și internațional, demonstrată prin publicații științifice;• de analiză critică, evaluare și sinteză a unor idei noi și complexe privind mediul național, regional și global de securitate;• de a contribui la promovarea dezvoltării tehnologice, sociale și culturale în contextul unei societăți și economii bazate pe cunoaștere;
2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">• de a înțelege sistematic, comprehensiv, domeniul securitate națională și de a utiliza metodele de cercetare asociate acestui domeniu;• de a concepe și implementa un proiect de cercetare și de a face managementul cercetării în condițiile respectării deontologiei profesionale;• de comunicare cu comunitatea profesională și cu societatea civilă în contextul domeniului securitate națională;• aceste obiective conduc la dezvoltarea cunoașterii prin cercetare științifică originală în scopul obținerii titlului de doctor.

Conținutul disciplinei: Originea, semnificația și scopul cercetării științifice în domeniul securității. Problematika cunoașterii în domeniul securității. Concepte și termeni utilizați în cercetarea științifică în domeniul securității. Tehnici, procedee și instrumente de investigare științifică în domeniul securității. Metode de cercetare științifică în domeniul securității. Principii de etică în cercetare. Legea copyright-ului. Documente în cercetarea din domeniul securității. Etapele cercetării științifice în domeniul securității. Forme de cercetare considerate neetice. Evaluarea cercetării științifice în domeniul securității. Condiții pentru redactarea documentelor. Organizarea activității de cercetare științifică în S.U.A., Anglia, Franța, Japonia etc. Diseminarea rezultatelor cercetării. Reviste și edituri științifice pentru domeniul militar. Fișa coordonatorului de proiect, buget și deviz estimativ de cheltuieli.

Referințe bibliografice:

1. ENACHESCU, Constantin. *Tratat de teoria cercetării științifice*. Iași, Editura Polirom, 2005. 424 p. Cota 73286; Literatura enciclopedica
2. HULBAN, Horia. *Tehnica cercetării științifice*. Pentru Facultatea de Drept, Facultatea de Psihologie si Asistenta Sociala si pentru Facultatea de Economie. Iași, Editura Graphix, 1994. 190 p. Cota 67568; Literatura enciclopedica
3. MORARU, Ion. *Strategii creative transdisciplinare*. București, Editura Academiei Române, 1992. 184 p. Cota 64974; Literatura enciclopedica
4. PANDREA, Maria. *Munca intelectuală: metode și tehnici*. București, Editura Victor, 2000.

- 224 p. Cota 71459; Literatura enciclopedica
5. PANDREA, Maria. *Tehnici ale muncii intelectuale: tehnici și metode în sprijinul studiului individual*. București, Editura Oscar Print, 1997. 276 p.: anexa. Cota 70882; Literatura enciclopedica
 6. POSTELNICU, Ruxandra. *Principii de bază ale cercetării științifice*. Iași: Editura PIM, 2008. 142 p.
 7. ȚOPA, Leon (coordonator). *Metode și tehnici de muncă intelectuală*. București, Editura didactică și pedagogică, 1979. 205 p. Cota 52022; Literatura enciclopedica
 8. ARDELEAN, Aurel; DOBRESCU, Emilian M.; PISOSCHI, Aurel. *Evaluarea activității de cercetare științifică*. București, Editura C.H.Beck, 2006. 231 p.: anexe. Cota 74641; Literatura enciclopedica
 9. BRATIANU, Constantin; CURAJ, Adrian; VASILACHE, Simona; BALTEI, Catalin Constantin. *Managementul cercetării științifice universitare*. București, Editura Economica, 2007. 144 p. Cota 75249; Literatura enciclopedica

Denumirea disciplinei:

STRATEGIE, ARTĂ OPERATIVĂ ȘI TACTICĂ

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

5

Total ore:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Evaluarea:

Examen

Obiectivele cursului

1 Obiectivul general al disciplinei	Perfecționarea cunoștințelor de strategie, artă operativă și tactică în planificarea și desfășurarea acțiunilor militare.
2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și utilizarea principiilor luptei armate în acțiunile militare de nivel strategic, operativ și tactic; • Perfecționarea cunoștințelor studenților doctoranzi referitoare la arta operativă și la structura grupărilor de forțe de nivel operativ; • Aprofundarea cunoștințelor și aplicarea procedurilor de planificare operațională a acțiunilor grupărilor de forțe de nivel operativ; • Identificarea și utilizarea elementelor procesului de planificare operațională și întrebuițare a marilor unități din cadrul categoriilor de forțe ale armatei; • Elaborarea documentelor de conducere și informare în cadrul structurilor de forțe de nivel operativ

Conținutul disciplinei: Fenomenul război din perspectiva strategiei militare. Strategia acțiunilor militare cu mijloace convenționale. Conținutul strategiilor militare care prevăd întrebuițarea armelor de distrugere în masă. Strategia luptei armate (operațională). Etapa pre-conflict armat și etapa post-conflict armat din perspectiva strategiei militare. Arta operativă – concept, caracteristici, nivelurile și tipologia operațiilor militare. Planificarea operațiilor de nivel operativ. Întrebuițarea grupării de forțe de nivel operativ în acțiunile militare. Constituirea,

organizarea și funcționarea unui comandament întrunit multinațional. Marile unități tactice (divizia și brigada) – organizare, loc, rol, misiuni, principii de întrebuințare în luptă. Pregătirea și desfășurarea operației de către divizia de infanterie.

Referințe bibliografice:

1. Bădălan E., Arsenie V., Văduva Gh. *Strategia militară contemporană*, Editura Centrul Tehnic Editorial al Armatei, București, 2006
2. Bégarie H.C, *Breviar de strategie*, Editura Sitech, Craiova, 2002
3. Bégarie H.C, *Tratat de strategie*, vol I, Editura UNAp, Carol I, București, 2006
4. Caragea A., Florea C., *Război în Golf, dosar secret*, Editura Nemira, București, 2003
5. Frunzeti T., *Organizațiile internaționale în era globalizării*, Sibiu, Editura Academiei Forțelor Terestre, 2000
6. Frunzeti T., *Soluționarea crizelor internaționale. Mijloace militare și nemilitare*, Iași, Institutul European, 2006
7. Frunzeti T., *Geostrategie*, Editura Centrului Tehnic- Editorial al Armatei, București, 2009
8. Frunzeti T., Zodian V., *Lumea 2009*, Enciclopedie politică și militară (studii strategice și de securitate), Editura CTEA, București, 2009
9. Mureșan Mircea, *Reflecții despre fenomenul militar*, Editura UNAp, București, 2004
10. Mureșan Mircea, Văduva Gheorghe, *Strategia de parteneriat, parteneriatul strategic*, Editura UNAp "Carol I", București, 2006
11. *Strategia de Transformare a Armatei Republicii Moldova*, Chișinău, 2007
12. *Strategia Națională de Apărare*, Chișinău, 2010
13. F.T.-1, *Doctrina operațiilor forțelor terestre*, București, 2007
14. F.T.-2, *Manualul pentru organizarea de stat major și operații ale forțelor terestre*, București, 2005
15. F.T.-3, *Manualul de tactică generală a forțelor terestre*, București, 2007
16. *Manualul de planificare a operațiilor*, București, 2011
17. *Doctrina Armatei României*, București, 2012
18. *Strategii, doctrine, manuale, cursuri, teme de curs și alte lucrări nou apărute pe timpul derulării procesului de învățământ*

Denumirea disciplinei:

MANAGEMENT AL RESURSELOR DE APĂRARE

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

15

Total ore:

450 /90 contact direct / 360 lucru individual

Evaluarea:

Examen

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	Perfecționarea deprinderilor necesare în proiectarea și dezvoltarea programelor specifice managementului resurselor pentru apărare.
---	---

2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Asimilarea cunoștințelor necesare înțelegerii rolului resurselor pentru apărare în vederea luării măsurilor necesare pentru prevenirea și gestionare situațiilor de criză; • Aprofundarea aspectelor conceptuale de aplicare a principiilor și metodelor moderne specifice managementului resurselor pentru apărare.
---------------------------------	---

Conținutul disciplinei: Planificarea apărării. Coordonate definitorii. Obiective și direcții de acțiune ale politicii de apărare. Documente de referință. Instituții și organisme cu atribuții în domeniul planificării apărării în Republica Moldova. Programe majore din domeniul planificării apărării aflate în derulare în Armata Națională. Managementul integrat al resurselor pentru apărare. Resursele pentru apărare. Abordare conceptuală. Potențialul economic. Resursele economice. Managementul general al resurselor pentru apărare. Structura managementului resurselor pentru apărare. Gestionarea resurselor pentru apărare. Plan strategic al resurselor de apărare. Evaluarea calității managementului resurselor umane pentru apărare. Evaluarea calității managementului resurselor materiale și financiare pentru apărare. Sistemul de interoperabilitate instituit între Republica Moldova și alte structuri în domeniul planificării apărării.

Referințe bibliografice:

1. *** Constituția Republicii Moldova;
2. *** Proiectul Strategiei de securitate națională a Republicii Moldova;
3. *** Strategia Națională de Apărare a Țării;
4. *** Legea 346/2007, privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale
5. *** Strategia militară a Republicii Moldova;
6. *** Legea apărării naționale a Republicii Moldova nr. 45 din 1 iulie 1994 (actualizată până la data de 21 martie 2004*), Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 172 din 07 iulie 1994;
7. *** Strategia de transformare a Armatei Republicii Moldova, 2007;
8. *** Strategia de înzestrare a Armatei Republicii Moldova, 2009;
9. *** Directiva de Planificare a Apărării nr. 11/M08/24.01.2011 pentru perioada 2010-2011 (se revizuieste anual);
10. *** Documentul Linii generale pentru procesul de planificare în NATO (PO(2009)0042));
11. *** Manualul NATO, Office of Information and Press NATO, Bruxelles, Belgium;
12. Mirela PUȘCAȘU, *Apărarea națională și managementul resurselor pentru apărare*, Editura UNAP, 2009, cota 76275/4;
13. Mirela PUȘCAȘU, *Evaluarea calității managementul resurselor pentru apărare*, Editura UNAP, 2009, cota 76283/4;
14. Gavril MALOS, *Elemente de management a resurselor de apărare*, Editura UNAP, 2007.

Denumirea disciplinei:

ARTĂ MILITARĂ - FORȚE TERESTRE

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

5

Total ore:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	Perfecționarea cunoștințelor privind utilizarea metodelor și procedeele în planificarea și desfășurarea acțiunilor militare de către forțele terestre.
2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și utilizarea principiilor luptei armate în acțiunile militare desfășurate de forțele terestre; • Perfecționarea cunoștințelor studenților doctoranzi referitoare la structura și procedeele de întrebuințare în luptă a marilor unități și unități din forțele terestre; • Aprofundarea cunoștințelor și aplicarea procedurilor de planificare operațională a acțiunilor marilor unități din forțele terestre; • Elaborarea documentelor de conducere și informare în cadrul structurilor din forțele terestre.

Conținutul disciplinei: Forțele terestre componentă de bază a operațiilor întrunite: loc, rol, obiective, misiuni, situații și principii de angajare în operații. Tipologia și nivelurile operațiilor forțelor terestre. Cadrul operațional și integrarea operațiilor forțelor terestre, sisteme de operare/funcțiuni de luptă. Puterea de luptă în operațiile forțelor terestre. Comanda și controlul în operațiile forțelor terestre. Planificarea operațională în cadrul forțelor terestre. Operația ofensivă. Operația de apărare. Operații de stabilitate și de sprijin. Operații intermediare.

Referințe bibliografice

1. *Strategia de Transformare a Armatei Republicii Moldova*, Chișinău, 2007
2. *Strategia Națională de Apărare*, Chișinău, 2010
3. F.T.-1, *Doctrina operațiilor forțelor terestre*, București, 2007
4. F.T.-2, *Manualul pentru organizarea de stat major și operații ale forțelor terestre*, București, 2005
5. F.T.-3, *Manualul de tactică generală a forțelor terestre*, București, 2007
6. *Doctrina pentru operațiile întrunite multinaționale*, București, 2001
7. *Manualul de planificare a operațiilor*, București, 2011
8. Cristian PETRE, *Cadrul operațional contemporan și transformarea militară*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2011
9. *Doctrina Armatei Republicii Moldova*, Chișinău, 2012
10. *Strategii, doctrine, manuale, cursuri, teme de curs și alte lucrări nou apărute pe timpul derulării procesului de învățământ*

Denumirea disciplinei:

ARTĂ MILITARĂ - FORȚE AERIENE

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

5

Total ore:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Evaluarea:

Examen

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	Perfecționarea cunoștințelor referitoare la întrebuințarea în luptă și operație a Forțelor Aeriene în plan național și în contextul apartenenței la alianță precum și aprofundarea aspectelor de evoluție și dezvoltare a Puterii Aeriene la nivel global.
2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">• Înțelegerea unitară de către studenții doctoranzi a aspectelor doctrinare referitoare la întrebuințarea Forțelor Aeriene în operații, aprofundarea caracterului înrunit al operațiilor militare la toate nivelurile artei militare și înțelegerea necesității și importanței controlului spațiului aerian în acest context;• Dezvoltarea capacității studenților doctoranzi de a analiza principalele aspecte ale evoluției întrebuințării Puterii Aeriene în contextul apărării naționale și euroatlantice;• Aprofundarea principalelor probleme referitoare la arta militară a Forțelor Aeriene la nivel strategic, operativ și tactic în vederea pregătirii studenților doctoranzi la cerințele și exigențele standardelor NATO și UE și a concepției generale privind apărarea armată în plan național și în cadrul apărării colective

Conținutul disciplinei: Originile și evoluția teoriei puterii aeriene. Puterea aeriană în paradigma globalizării. Abordări recente și tendințe actuale privind dezvoltarea puterii aeriene. Aspecte doctrinare privind întrebuințarea forțelor aeriene. Tipologia acțiunilor militare în mediul aerian. Operații aeriene împotriva forțelor aeriene ale inamicului. Operațiile aeriene împotriva forțelor de suprafață. Operațiile aeriene cu efecte strategice. Forțele aeriene în operații de stabilitate. Comanda și controlul operațiilor aeriene. Tendințe și evoluții previzibile în acțiunile militare aeriene.

Referințe bibliografice

1. Anastasiei Traian, coordonator, *Locul și rolul puterii aeriene în cadrul dimensiunii militare a NATO și UE*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007;
2. Bucinschi Vasile, *Dimensiunea aeriană a războiului aeroterestru*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007;
3. Bucinschi Vasile, *Planificarea acțiunilor și conducerea componentei aeriene în cadrul operațiilor înrunitite*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007;
4. Bucinschi Vasile, Serbeszki Marius, *Curs de artă militară – Forțe Aeriene, Cunoașterea armatelor moderne. Evoluția puterii aeriene*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2010;
5. Bucinschi Vasile, coordonator, *Curs de artă militară – Forțe Aeriene (III), Întrebuințarea grupării de forțe aeriene în operații*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2010;
6. Bucinschi Vasile, coordonator, *Curs de artă militară – Forțe Aeriene (IV), Întrebuințarea forțelor aeriene în operațiile de stabilitate. Sprijinul operațiilor aeriene*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2010;
7. Constantin Moștoflei, Vasile Popa, *Întrebuințarea puterii aeriene la începutul secolului XXI. Realități, tendințe, implicații*, București, Editura Universității Naționale de Apărare, 2005 ;

8. Strîmbeanu Victor, *Puterea aeriană în paradigma securității naționale și globale*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2006;
9. Orzeață Mihail, *Cucerirea supremației aeriene și strategia de securitate - eseuri*, Editura AÎSM, București, 2002;
10. *Doctrina Forțelor Aeriene*, București, 2000, Cota Av. 588;
11. *Doctrina pentru operații a Forțelor Aeriene*, București, SMG 79/27.07.2005, Cota Av. 617;
12. *Manualul operațiilor împotriva forțelor aeriene ale inamicului*, București, SMFA, C 10981/27.12.2007, Cota Av. 625;
13. *Manual pentru controlul spațiului aerian*, București, SMG 80/27.07.2005, Av. 616;
14. *Air Force Basic Doctrine - Air Force Doctrine Document 1* - <http://afpubs.hq.af.mil>;
15. Col. Phillip S. Meilinger, *The paths of Heaven. The Evolution of Airpower Theory*, Air University Press, Maxwell AFB, Alabama, USA, 1997;
16. *Air Force Basic Doctrine - Air Force Doctrine Document 1* - <http://afpubs.hq.af.mil>;
17. *Counterair Operations - Air Force Doctrine Document 2-1.1* - <http://afpubs.hq.af.mil>;
18. *Strategic Attack - Air Force Doctrine Document 2-1.2* - <http://afpubs.hq.af.mil>.
19. *Counterland, Air Force Doctrine Document 2-1.3* - <http://afpubs.hq.af.mil>;
20. *Countersea Operations, Air Force Doctrine Document 2-1.4* - <http://afpubs.hq.af.mil>

Denumirea disciplinei:

POLITICI ȘI STRATEGII NATO

Titularul disciplinei:

Credite ECTS:

5

Total ore:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Evaluarea:

Examen

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	Însușirea și aprofundarea politicilor și strategiilor NATO în domeniul securității și apărării colective.
2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea elementelor de bază și a principiilor fundamentale ce definesc organizarea și funcționarea Alianței Nord-Atlantice; • Formarea și perfecționarea deprinderilor necesare analizei proceselor politico-militare de transformare și adaptare a NATO la realitățile mediului de securitate; • Formarea și perfecționarea competențelor necesare pentru fundamentarea științifică a evoluțiilor proceselor viitoare din cadrul Alianței Nord-Atlantice.

Conținutul disciplinei: Originile NATO. Contextul istoric și geopolitic al apariției și evoluția Alianței Nord-Atlantice în perioada Războiului Rece. Fundamentele strategice ale Alianței Nord-Atlantice după încheierea Războiului Rece. Transformarea NATO, scopul fundamental, misiuni, și perspective strategice. Transformarea Alianței după Summitul de la Lisabona-2010. Organizarea actuală a NATO. Structuri civile și militare: rol, destinație, responsabilități. NATO și UE - relațiile de parteneriat și cooperare. Rolul global al Alianței Nord-Atlantice în prevenirea conflictelor și menținerea păcii. Politica NATO privind protecția

infrastructurilor critice. Combaterea dezastrelor în viziunea NATO. Politica NATO privind Armele de Nimicire în Masa. Strategia nucleară a NATO. Colaborarea Republica Moldova – NATO.

Referințe bibliografice:

- * * * *Constituția Republicii Moldova, Chișinău, 2003;*
- * * * *Strategia de securitate națională a Republicii Moldova, Chișinău, 2007;*
- * * * *Strategia națională de apărare, Chișinău, 2010;*
- * * * *Cartea Albă a Apărării, Chișinău, 2010;*
- * * * *Doctrina Armatei Republicii Moldova, Chișinău, 2012;*
- * * * *Carta ONU, San Francisco, 1945*
- * * * *Tratatul de la Washington, 4 aprilie 1949;*
- * * * *Conceptul strategic NATO, 2010;*
- * * * *Allied Joint Publication 01 (D), 2010;*
- * * * *Comprehensive Operations Planning Directive, 2010;*
- * * * *Tratatul privind Uniunea Europeană-versiune consolidată, Jurnalul oficial al uniunii Europene C 83, ISSN 1830-3668, 30 martie 2010;*
- * * * *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene-versiune consolidată, Jurnalul oficial al uniunii Europene C 83, ISSN 1830-3668, 30 martie 2010;*
- * * * *Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene, Jurnalul oficial al uniunii Europene C 83, ISSN 1830-3668, 30 martie 2010;*
- 1. CRĂCIUN Ioan, *Prevenirea conflictelor și managementul crizelor*, Ed. UNAp, 2006;
- 2. FRUNZETI Teodor, *Geostrategie*, Editura CTEA , București, 2009;
- 3. FRUNZETI Teodor, ZODIAN Vladimir – coordonatori, *Lumea 2011 - Enciclopedie politică și militară* (studii strategice și de securitate), Editura CTEA , București, 2011;
- 4. MANTA Dănuț, *Managementul crizelor în NATO. Operația de răspuns la crize non-Art.5*, Ed. UNAp, 2005.
- 5. Revista Arta Militară. Chișinău: AMFA, 2013-2015

Denumirea disciplinei:

SISTEME INFORMAȚIONALE

Titularul disciplinei:

5

Credite ECTS:

150 /30 contact direct / 120 lucru individual

Total ore:

Examen

Evaluarea:

Obiectivele cursului

1. Obiectivul general al disciplinei	Însușirea cunoștințelor privind funcționarea și arhitectura sistemelor informaționale integrate de tipul C4I în operațiile întrunite.
2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea principiilor privind lucrul cu informațiile și cunoștințelor în diverse faze de prelucrare a acestora în cadrul sistemelor

	informaționale militare; • Însușirea conceptelor: Război informațional și Operații informaționale, Război bazat pe rețea; • Însușirea modului de executare proceselor de comandă și control și a modului de utilizare a sistemelor C4I în operațiile militare moderne.
--	--

Conținutul disciplinei: Dimensiunea informațională a spațiului acțiunii militare moderne Date și informații. Entropia și măsura cantității de informații. Sisteme informaționale. Conținutul, structura, elementele organizatorice și tehnice ale acestora. Tehnologia informației și comunicațiilor în sistemele informaționale militare. Tehnologii moderne pentru culegerea datelor și informațiilor în spațiul de luptă. Rolul, principiile și structura sistemelor informaționale integrate de tipul C4I în operațiile întrunite. Războiul informațional și Operațiile informaționale în spațiul de acțiune modern – evoluție, concepte și teorii, elemente componente. Elemente de conținut și domeniile de acțiune ale Războiului Bazat pe Rețea (RBR). Locul și rolul sistemelor informaționale în Războiul Bazat pe Rețea. Comanda și controlul în Războiul Bazat pe Rețea. Terorismul informațional - formă de manifestare a terorismului contemporan. Securitatea informațiilor și a sistemelor informaționale militare.

Referințe bibliografice:

1. ***S.M.G./C.O.-10.0.- *Doctrina operațiilor informaționale*, București, 2011.
2. ***SMG-6.0, *Doctrina pentru sprijinul cu sisteme C4I în operațiile întrunite*, București, 2004.
3. *** *Doctrina operațiilor psihologice*, București, 2007.
4. Alexandrescu C., Alexandrescu Gelu, Boaru Gheorghe, *Sisteme informaționale – fundamente teoretice*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2009.
5. Alexandrescu C., Alexandrescu Gelu, Boaru Gheorghe, *Sisteme informaționale militare – servicii și tehnologie*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2010.
6. Col.prof.univ.dr. Gheorghe Boaru, *Monografie privind Comanda , Controlul,Comunicațiile și Calculatoarele (C4I) în Armata României*, AM-542/200, Ed. AÎSM, București, 2000.
7. Col.prof.univ.dr. Gheorghe Boaru, *Războiul informațional și operațiile informaționale*, Ed. UNAp, București, 2004, AM 1595/2004.
8. Boaru, Gheorghe., Călin Ion, Nițu Costinel, *Operații psihologice*, Curs, AM 1831/2010, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2010.
9. Col.(r) prof. univ. dr. Gheorghe BOARU(coordonatorul lucrării) și colectiv, *Tendențe ale dezvoltării sistemelor informaționale în condițiile mediului actual de securitate*, Lucrare de cercetare științifică/2010, Ed. UNAp „Carol I”, București, 2010.
10. Col.(r) prof. univ. dr. Gheorghe BOARU(coordonatorul lucrării) și colectiv, *Studiu privind dezvoltarea capacităților de culegere, prelucrare și diseminare a informațiilor militare pentru asigurarea sprijinului decizional în domeniul politico-militar*, Lucrare de cercetare științifică/2011, Ed. UNAp „Carol I”, București, 2011.
11. David S.Alberts,John J. Garstka, Frederich P. Stein, *NETWORK CENTRIC WARFARE - Developing and leveraging information Superiority*, 2-nd edition (Revised),Washington, February. 2000.

12. David S.Alberts, John J. Garstka, Richard E.Hayes, David A. Signori, *UNDESTENDING INFORMATION AGE WARFARE*, Washington, August. 2001.
13. David A. Dreptula, *EFFECTS-BASED OPERATIONS*.Change in the nature of warfare, Aerospace Education Fundation, Virginia, 2001.
14. Gl.bg.dr. Cristea Dumitru, *Sisteme C4I2*, Ed. U.N.Ap., București, 2004.
15. Gl.mr.conf.univ.dr. Cristea Dumitru, *Sisteme C4I*, Editura Militară, București, 2005.
16. Gl.mr.conf.univ.dr. Cristea Dumitru, Lt. col. prof. univ. dr. Ion Roceanu, *Războiul Bazat pe Rețea.-provocarea Erei Informaționale în spațiul de luptă*, Ed. U.N.Ap. „Carol I”, București, 2005.
17. Dumitru Cristea, *Războiul bazat pe rețea. Capacități NATO facilitate de rețea*, , Ed. U.N.Ap. „Carol I”, București, 2007.
18. Dunnigan, James F. *Noua amenințare mondială: cyber-terorismul*, Editura Curtea Veche,Publishing, București, 2010.
19. Libicki C. Martin, Senior Fellow, *What is Information Warfare?*, Strategic Forum, 28 May 1995.
- 20.Mureșan Mircea, Văduva Gheorghe, *Războiul viitorului, viitorul războiului*, Ed. UNAp, București 2004.
- 21.Lt.col.conf.univ.dr. Ion Roceanu, *Fundamente ale sistemelor C4I*, București, Editura UNAp, București, 2004.
- 22.Ion Roceanu, *Războiul Bazat pe Rețea*, Ed. UNAp, București, 2006.
23. Turcu Dănuț, *Războiul Bazat pe Rețea și influența acestuia asupra sistemelor de comunicații și informatice*, Ed. UNAp, București 2007.
24. Topor Sorin, *Terorismul informațional*, Ed. UNAp, București 2006.
25. Revista de Știință Militară, Editată de Academia Oamenilor de Știință din România, 2006.
26. Sesiunile anuale de comunicări științifice cu participare internațională ale UNAp, Secțiunea (panelul): Sisteme informaționale militare, Ed. U.N.Ap., București, 2005.